

धो ५ को सरकार
कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको
सल्लाह र सम्मतिले बनाइबक्सेको तल लेखिएबमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको
लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

२०३० सालको ऐन नं. ६

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध
विहावली विराजमान मानोन्नत महेन्द्रमाला परम नेपालप्रतापभास्कर
प्रोजस्त्विराजन्य परम गौरवमय तेजस्वी त्रिभुवनप्रजातन्त्रश्रीपद परम उज्ज्वल
कीर्तिमय नेपालश्रीपद परम प्रोज्ज्वल नेपालतारा परम पवित्र अङ्गरामपट्ट परम
ज्योतिर्मय सुविख्यात त्रिशक्तिपट्ट परम सुप्रसिद्ध प्रबल गौरखादक्षिणबाहु परमा-
धिपति अतिरथी परम सेनाधिपति श्री श्री श्रीमन्महाराजाधिराज वीरेन्द्र
वीर विक्रम शाहदेव देवानाम् सदा समरविजयिनाम् ।

श्री ५ को सरकारको अर्थसम्बन्धी प्रस्तावहरूलाई कार्यान्वित गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना:- श्री ५ को सरकारको अर्थसम्बन्धी प्रस्तावहरूलाई कार्यान्वित गर्न, केही कर
महसूल पोत र दस्तूर लगाउन तथा लगाई राखेकोलाई चालू राखन हेरकेर गर्न वाञ्छनीय
भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह
र सम्मतिले यो ऐन बनाइबक्सेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:- (१) यस ऐनको नाम “आर्थिक ऐन, २०३०” रहेको छ ।

(२) यो ऐनको दफा १,२,१३ र १७, २०३० साल आवाह १८ गतेदेखि र
अरू दफाहरू २०३० साल श्रावण १ गतेदेखि प्रारम्भ हुनेछन् ।

२. भन्सार महसूल:- आर्थिक वर्ष २०३०।३। सम्म नेपाल अधिराज्यबाट विदेशमा निकासी
हुने र विदेशबाट नेपाल अधिराज्यभित्र पैठारी हुने मालवस्तुहरूमा अनुसूची १,२,३ र ४
बमोजिम भन्सार महसूल लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

३. बिक्री करना:- आर्थिक वर्ष २०३०।३। मा आर्थिक ऐन, २०२६ बमोजिम बिक्री कर
लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

४. हवाई उडान करना:- आर्थिक वर्ष २०३०।३। मा आर्थिक ऐन, २०२६ बमोजिम हवाई
उडान कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

५. पानी करना:- आर्थिक वर्ष २०३०।३। मा आर्थिक ऐन, २०२६ बमोजिम पानी कर
लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

६. आय टिकट दस्तूर:- आर्थिक वर्ष २०३०।३। मा आर्थिक ऐन, २०२६ बमोजिम आय
टिकट दस्तूर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

आधिकारिकता मन्त्रालय विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

७. आय करः— (१) आर्थिक वर्ष २०३०।३१ मा खेती लगाइत सबै किंतुको आयमा आर्थिक ऐन, २०२६ बमोजिम आय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
तर, राष्ट्रिय पञ्चायतका सदस्यहरूलाई परिश्रमिक बाहेक श्री ५ को सरकारबाट प्राप्त अन्य सुविधामा आय कर लाने छैन ।
(२) २०३० साल थावण १ गते जग्गावाल काथम रहेका व्यक्ति वा दम्पती वा परिवारको १० विद्या वा सो बराबरको जग्गाको आधिलाई गणना नगरी त्यसभन्दा बढी जग्गाको आयलाई अनुसूची ५ बमोजिम निर्धारण गरी अच्युत आय भए सो समेत जाँडा उपदफा (१) बमोजिम आय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
८. शहरी क्षेत्रको घर जग्गामा करः— आर्थिक वर्ष २०३०।३१ मा अनुसूची ६ बमोजिम शहरी क्षेत्रको घर जग्गामा घर जग्गा कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
९. ठेका करः— आर्थिक वर्ष २०३०।३१ मा आर्थिक ऐन, २०२६ बमोजिम ठेका कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१०. होटेल करः— आर्थिक वर्ष २०३०।३१ मा आर्थिक ऐन, २०२६ बमोजिम होटेल कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
११. रोपवे करः— आर्थिक वर्ष २०३०।३१ मा आर्थिक ऐन, २०२६ बमोजिम रोपवे कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१२. मालपोतः— आर्थिक वर्ष २०३०।३१ मा आर्थिक ऐन, २०२६ बमोजिम मालपोत लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१३. रजिष्ट्रेशन दस्तूरः— आर्थिक वर्ष २०३०।३१ सम्म आर्थिक ऐन, २०२६ बमोजिम रजिष्ट्रेशन दस्तूर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर अनुसूची ७ मा उल्लेख भएका विषयमा सोही अनुसूचीमा उल्लेख भएबमोजिम रजिष्ट्रेशन दस्तूर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१४. पानी पोतः— आर्थिक वर्ष २०३०।३१ मा आर्थिक ऐन, २०२६ बमोजिम पानी पोत लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१५. सवारी करः— आर्थिक वर्ष २०३०।३१ मा आर्थिक ऐन, २०२६ बमोजिम सवारी कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । सवारी कर ऐन, २०१८ अन्तर्गत श्री ५ को सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी तोकिदिएका राजमार्गहरूको खण्ड खण्डमा भने सोही सूचनामा तोकिएबमोजिम सवारी कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१६. सवारी साधन करः— आर्थिक वर्ष २०३०।३१ मा ट्रक बस बाहेक अरु सबै प्रकारका शक्ति संचालित स्थलगामी सवारी साधनहरूमा अनुसूची ८ बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१७. हातहतियार दस्तूरः— आर्थिक वर्ष २०३०।३१ सम्म अनुसूची ६ बमोजिम हातहतियार दस्तूर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

भन्सार महसूल दरबन्दी
अनुसूची-१

गणतंत्र चीनको तिब्बत क्षेत्र बाहेक अन्य मुलुकहरूमा नेपाल अधिराज्यबाट निकासी हुने मालवस्तुहरूको भन्सार महसूल दरबन्दी

संकेत नम्बर	माल वा वस्तुको नाम	इकाई	निकासी महसूल दर
२११-०१	गाई, गोल, रांगा, भैंसी, चौरी, लुमुवा, झोपा र ऐजनका बालाबाली, पाडा-पाडीको काँचो छाला	थान १	६।-
२११-०२	गाई, गोल, रांगा, भैंसी, लुमुवा, चौरी, झोपा र ऐजनका बालाबाली, पाडापाडीको तयारी छाला	थान १	३।-
२११-०३	मेडा, बाख्ता, बोका, खसी, च्यांगा र ऐजनका पाठापाठीको काँचो छाला	थान १	३।-
२११-०३(क)	मेडा, बाख्ता, बोका, खसी, च्यांगा, र ऐजनका पाठापाठीको तयारी छाला	थान १	१।-
०२३-०११	घोड	किलोग्राम	१४०
०४२-०१	धान	किलोग्राम	११०
०४२-०२	चामल र चामलको करिनिका	किलोग्राम	१०८
२८२-०१	फलाम र फलामको पतु, टुकाटाकी, टेम्पर नभएको रेलको फलाम सिंगर समेत	किलोग्राम	११५
२८४-०१	तामा, पितल, कांसका धातुका पतु र टुका	किलोग्राम	१०।-
२८४-०१(क)	शर्ल पढुहरू	किलोग्राम	३।-
२६२-०१७	तयारी खयर (कत्था)	किलोग्राम	१।-
२६२-०१७	कच्छ (खयरको धूलो)	किलोग्राम	१७२

आधिकारिकता संदर्भमा निभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हनेछ।

उपर्युक्त अनुसूची १ मा नपरेका वस्तुको निकासी भन्सार महसूल आर्थिक ऐन, २०२६ को अनुसूची १ बमोजिम असूल उपर गारिनेछ।

भन्सार महसूल दरबन्दी

अनुसूची-२

नेपाल अधिराज्यमा पैठारी हुने मालवस्तुको भन्सार महसूल दरबन्दी

संकेत नम्बर	माल वा वस्तुको नाम	इकाई	माल वाट (ए.आर. वन. काराम बाहेक) पैठारी भएको मालमा लाग्ने	भारतबाट (ए.आर. वन. काराम बाहेक) पैठारी भएको मालमा लाग्ने	गणतन्त्र चीनको तिब्बत क्षेत्र बाहेक अंगमुलक- बाट पैठ रा भएको मालमा लाग्ने	मोलमाथि पैठारी मह- सल दर लाग्ने सर चार्ज (प्रति शतमा)	पैठारी मह- सल दर लाग्ने सर चार्ज (प्रति शतमा)	मोलमाथि पैठारी मह- सल दर लाग्ने सर चार्ज (प्रति शतमा)	मोलमाथि पैठारी मह- सल दर लाग्ने सर चार्ज (प्रति शतमा)
			(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)
०५१-०७१	सुपारी (दक्षिणीसुपारी समेत)			किलोग्राम रु.	-१५०	५७५			
११२-०३ (क)	वाइन प्रति प्रूफ स्प्रिट			ग्यालन रु.	१५०-	३५	१५०-	३५	३५
				वा मो. प्र. शा.	१००	३५	१००	३५	३५
				जून बढी हुँच		हजार			
						हजार			
						खिल्ली			
१२२-०२३	सिगरेट रु.३४।- भन्दा दढीरु.५०।-साम मोल पने			मो. प्र. शा.	२००	२०।-	२००	२०।-	२०।-
१२२-०२३ (क)	सिगरेट रु.५०।- भन्दा बढी मोलपने			मो. प्र. शा.	२५०	२५।-	२५०	२५।-	२५।-
३१३-०११	पेट्रोल			लिटर रु.	५०	१५२			

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्राप्तिगत गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

२६६

६२६-०६१
६५९-०६१

पोलिथिन पाइप, सिट, चादर

मो. प. श.

(ब) विस्कोस रेपन एसिटेंड बाहेक अरु कृतिम धागे

(१) ३० देनियर भन्दा कम्तीमा

(२) ३० र सो भन्दा बढी तर ७५ देनियर

भन्दा कम्ती

(३) ७५ र सो भन्दा बढी तर ७५० देनियर भन्दा

कम्तीमा

(४) ७५० र सो भन्दा बढी देनियरमा

(घ) कृतिम स्टेपल काइवर वा सो र अन्य दुने

प्राकृतिक फाइबरको बिसोटोबाट बनेका धागो

(१) गेर सेल्सोस फाइबर स्यकडा ५० वा सो भन्दा

बढी भएका

(२) स्यकडा ५० भन्दा कम्ती स्यकडा १० सम्म

भएका

(३) स्यकडा १० भन्दा कम्ती भएका

अरु किलिको कपडाहुङ अन्यत नपरेको लंगी, पर्दी,

केनिकल प्रफ सुति कडा, हँस्या बलथ समेत

साधारण प्याक गर्ने कागज (सलाई धाक गर्ने ढल्य देवर,

क्रापट देपर, स्टार थेपर र साडून ध्याक गर्ने आवल

थेपर समेत)

मेशिल अन्यत नपरेको

मो. प. श.

२

१०

१०

१०

१०

१०

१०

१०

१०

१०

१०

१०

१०

२

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

(१२)

गैपल रात्रपत्र भाग २

२

१०

१०

१०

१०

१०

१०

१०

१०

१०

१०

१०

१०

२

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

२

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

२

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

२

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

२

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

२

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

२

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

२

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

२

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

२

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

२

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

२

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

२

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

२

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

२

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

२

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

३

२

३

३

३

३

३

३

३

३

७९६-१५	मेशिनका भागहरू, पार्ट्युजर्स (ख) नेपाल (श्रगाडि स्टिमाव भएको), पिक अप भ्यान, माइक्रोबस, मिनीबस वा	सो.प्र.श. १	
७३२-०२		सो.प्र.श. ५०	५०
७३२-०४	सबै किसिमको बस, ट्रक, मोटर गाडीको स्पेचर इंजिन र चेसिस	सो.प्र.श. १७	१७
७३२-०५ (क)	सबै किसिमका बलबेरिंग जुता जात गैह (छालाको बाहेक)	सो.प्र.श. १०	१०
८५१	माइक्रो मोटर, प्रेसगोज, आयल मोटर, घ्यास मोटर वा घस्तौ मोटरहरू	सो.प्र.श. ११	११
८६१-००६ (क)	द्रिटहरूले (पर्यंटक) कानेया ल्याएको गाडी वा मोटरसाइकलमा ६ महीनासम्म अस्थायी पैठारी महसूल लाने छैन र सो अवधियित्रित किर्ता लेजाउ दर्तेछ ।	सो.प्र.श. १०	१०
(ख)	भारतीय गाडी बाहेक कानेत नभएको गाडी वा मोटरसाइकल नेपाल अधिराज्यमा बिक्री गर्ने पाइने छैन ।	१७	१७
(ग)	कानेत नभएको गाडी (मोटर कार, ट्रेशन बाइक, ल्याएड रोभर, जोप, बस) तथा भोटर साइकल १५ दिनसम्म ^{१-} अस्थायी महसूल नतिरी नेपाल अधिराज्यमा राख्न पाइनेछ । त्यसपछि २ महीना १५ दिनसम्म प्रत्येक दिन रु. ५१- अस्थायी पैठारी महसूल लिईनेछ । नेपाल अधिराज्यमा अस्थायी पैठारी गरिएको गाडी वा मोटरसाइकल ३ महीनाभन्दा बढी राख्न पाइने छैन ।	३०	३०
(घ)	यात्रहरूले ल्याएका सवारीका साधनहरू बिक्री गरेमा शुल्को मूल्यमा (ओरिजिनल प्राइस) प्रति वर्षको साप्तका १० प्रतिशतका दरसे हास (हिप्रिसियन) कटाई सो बाँकि मूल्यमा दरबारदी बमोजिम भन्सार महसूल लिईनेछ । उपर्युक्त अनुसंची २ मा नपरेका बसहरूको पैठारी भन्सार महसूल तथा सरचार्ज आर्थिक ऐन, २०२८ को अनुसंची २ बमोजिम आसल उपर गरिनेछ ।	(१२०)	(१२०)

भन्सार महसूल दरबन्दी

अनुसूची-३

नेपाल अधिराज्यबाट गणतन्त्र चीनको तिब्बत क्षेत्रमा निकासी हुने र सो क्षेत्रबाट नेपाल अधिराज्यमा पैठारी हुने मालवस्तुको भन्सार महसूल र सरचार्ज आर्थिक ऐन, २०२६ को अनुसूची ३ बमोजिम असूल उपर गरिनेछ ।

भन्सार महसूल दरबन्दी

अनुसूची-४

भारतबाट ए. आर. वन. फारामद्वारा पैठारी हुने मालसामानमा लाग्ने सरचार्ज

क्रम संख्या	मालको नाम	इकाई	सरचार्जको दर
१.	सबै किसिमको सूती कपडा		माफी
	(क) मोटा कोरा	"	
	(ख) मझौला (बी) कोरा	"	
	(ग) मोटा धुवा वा रंगाएको	"	
	(घ) मझौला (ए) र (बी) धुवा रंगाएको	"	
	(ङ) मझौला (ए) कोरा	"	
२.	अरु किसिमको कपडाहरू अन्यत्र नपरेको, हैण्डलुम कपडा, तन्ना, पर्दा, केमिकल प्रैफ सूती कपडा, ड्रेसिंग क्लथ समेत		"
३.	चिया	मो.प्र.श.	५

उपर्युक्त अनुसूची ४ मा उल्लेख नभएको माल ए. आर. वन फारामबाट पैठारी भएमा आर्थिक ऐन, २०२६ को अनुसूची ४ बमोजिम असूल उपर गरिनेछ ।

खेतीको खूद आय निर्धारण दरअनुसूची- ५

जग्गाको किसिम	खूद आय प्रति बिगाहा
अवल	रु. ४००।-
द्वयम	रु. ३००।-
सीम	रु. २००।-
चाहार	रु. १००।-

आधिकारिकता मात्र विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

घर जगा कर

अनुसूची-६

रु. ५०,००० सम्म

त्यसपछि रु. ५०,००० मा

त्यसपछि रु. २,००,००० सम्म

त्यसपछिको रु. २,००,००० सम्म

त्यसपछि जतिसुकैमा

केही नलाग्ने

रु. ५ प्रति हजार

रु. १० प्रति हजार

रु. १५ प्रति हजार

रु. २० प्रति हजार

रजिष्ट्रेशन दस्तर

अनुसूची-७

विगो अङ्कु

राजीनामा

शेषपछिको

रु. ५०० सम्मको कागजमा

केही नलाग्ने

केही नलाग्ने

रु. ५०० देखि माथि रु. २५,००० सम्म

५ प्रतिशत

६ प्रतिशत

रु. २५,००० देखि माथि रु. ५०,००० सम्म

६ प्रतिशत

६ प्रतिशत

रु. ५०,००० देखि माथि रु. १,००,००० सम्म

७ प्रतिशत

६ प्रतिशत

रु. १,००,००० देखि माथि रु. ५,००,००० सम्म

८ प्रतिशत

७ प्रतिशत

रु. ५,००,००० देखि माथि

९० प्रतिशत

८ प्रतिशत

अधिकारपत्र (मञ्जूरनामा, अखितयारनामा) मार्गो खोल्न नसकिने भएमा

रु. ४००।-

कार्यालयलाई घरमा बोलाई कागज पास गर्नेमा

रु. ५००।-

विगो खोल्न नमिल्ने धर्मपुत्र राख्ने लिखतमा

रु. ५२०।-

सवारी साधन कर

अनुसूची-८

सवारीको किसिम

वार्षिक करको दर

५० बी. एच. पी. सम्म

रु. ५ प्रति बी. एच. पी.

५० बी. एच. पी. देखि माथि १०० बी. एच. पी. सम्म

रु. ६ प्रति बी. एच. पी.

१०० बी. एच. पी. देखि माथि १५० बी. एच. पी. सम्म

रु. ७ प्रति बी. एच. पी.

१५० बी. एच. पी. देखिमाथि जतिसुकैमा

रु. ८ प्रति बी. एच. पी.

अटोरिक्सा (टेम्पो)

रु. १५०।-

मोटरसाइकल, स्कूटर १५० सी. सी. सम्म

रु. ३५।-

टोटरसाइकल, स्कूटर १५० सी. सी. देखि माथि

रु. ५०।-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट मुमुक्षित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(१६)

नेपाल राजवंश भाग २

हातहतियार करअनुसूची-६

सि.नं.	हातहतियारको क्रिसम	दर्ता गराउँदा		नवीकरण		इजाजत पटक १ को
		अंचलभर	अधि- राज्यभर	अंचलभर	अधि- राज्यभर	
१.	टोटावाल पिस्तौल, रिवल्भर वा राइफल (मिनिएचर बाहेक)	रु. ५०	रु. १००	रु. २५	रु. ५०	रु. ५०
२.	टोटावाल बन्दूक वा २२ बोर लगायत अन्य मिनिएचर राइफल	रु. ३०	रु. ६०	रु. १५	रु. ३०	रु. २५
३.	भरुवा बन्दूक (शटगन) वा पिस्तौल	रु. १५	रु. २५	रु. १०	रु. १५	रु. १०
४.	हवादारी बन्दूक	रु. १०	रु. १५	रु. १०	रु. १५	रु. १०

लालमोहर सदर मिति-२०३०।५।१५।६

आज्ञाले
चूडामणिराज सिंह मल्ल
श्री ५ को सरकारको सचिव

आधिकारिकता मुद्रण तिथाबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।